

Ҳисобот

оид ба иҷрои бандҳои дахлдори Нақшаи миёнамуҳлати амал барои солҳои 2021-2023 Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030

Маврид ба зикр аст, ки Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба иҷрои бандҳои дахлдори Нақшаи миёнамуҳлати амал барои солҳои 2021-2023 Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 сентябри соли 2020, №526 тасдиқ гардидааст, маълумотро тибқи тартиби муқарраргардида унвонии Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон манзур менамояд.

Аз ҷумла, вобаста ба иҷрои банди 65. Давоми соли 2023 сохтмони биноҳои литсейии касбии техникӣ (комплекс) дар ноҳияҳои Қубодиён, Панҷ, Фархор идома ёфта, бо мақсади зиёд намудани теъдоди муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ сохтмони 2 литсейии касбии техникӣ дар ноҳияҳои Балҷувон ва Ванҷ тарҳрезӣ ва ба нақша гирифта шудааст.

Банди 66. Дар сохтори вазорат Муассисаи давлатии «Литсейии касбии маъҷубони шаҳри Душанбе» ва филиали он дар ноҳияи Рӯшон амал мекунад, ки хонандагон аз ҳисоби шахсони ниёзманди ҷомеа, маъҷубон, ятимон, бепарасторон ва нафароне, ки волидайнашон маъҷубони гурӯҳи 1 ва 2 мебошанд, ба таҳсил ва ба касбомӯзӣ фаро гирифта шудаанд.

Синфхонаҳо ва устохонаҳои таълимии ихтисосҳои амалкунандаи Литсейии касбии маъҷубони шаҳри Душанбе бо тамоми таҷҳизотҳои таълимӣ ҷиҳозонида шуда, ба талаботи барномаҳои таълимӣ ҷавобгӯ мебошанд. Роҳравҳо ва зинаҳои баромадан ба ошёнаҳои боло барои маъҷубон мувофиқ карда шудааст. Дар литсейии мазкур аз рӯи 8 ихтисос хонандагон ба таҳсил фаро гирифта шуда, талаботи шахсони имконияташон маҳдуд ба ихтисосҳои “Пойафзолдӯз” ва “Радиомеханик оид ба таъмир ва хизматрасонии дастгоҳҳои радио ва телевизион» хеле зиёд аст.

Дар масъалаи мутобикгардонии биноҳои муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ ҷиҳати дастрасии бемонеаи хонандагони маъҷуб бо назардошти эҳтиёҷоти махсуси онҳо, махсусан мучаҳҳазгардонии биноҳо бо шебараҳо ва дастгоҳу васоили махсус дар ду соли охир аз ҷониби муассисаҳо корҳои зиёде анҷом дода шудааст.

Банди 67. Бо мақсади муайян намудани шавқу рағбати хонандагон дар интиҳоби бошууронаи касб дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ аз тарафи кормандони Муассисаи давлатии “Маркази ҷумҳуриявии роҳнамоии касбӣ” бо 23181 нафар хатмкунанда машваратҳои гурӯҳӣ, электронӣ ва раванӣ гузаронида шуд, ки аз ин теъдод ба ВМКБ 1539 нафар, вилоятҳои Суғд 5061 нафар, Хатлон 4662 нафар, ШНТҚ 6457 нафар ва шаҳри Душанбе 5462 нафар рост меояд.

Дар давоми соли 2023 мутахассисони маркази мазкур доир ба мавзӯҳои “Вазъ ва зарурияти касбинтиҳобкунии наврасон дар марҳилаи имрӯза”, “Муайян намудани рақобатпазирии шуғли ҷавонони имрӯза дар бозори меҳнат ва

арзишҳои онҳо», «Интихоби касб - талаби замон» ва «Интихоби ихтисос ва муассисаи таҳсилоти касбӣ» бо 8300 нафар, инчунин дар ярмаркаҳои ҷойҳои кории холи ва вазифаҳои озоде, ки дар шаҳру ноҳияҳо ва вилоятҳои ҷумҳурӣ баргузор мегарданд, ҳамагӣ бо 12198 нафар ҷавонон ва корҷӯён тадқиқотҳои сотсиологӣ гузарониданд.

Банди 69. Барномаи касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 таҳия шуда, бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 декабри соли 2021, №703 тасдиқ гардидааст.

Аз ҷониби муассисаҳои таълимии системаи вазорат ва маълумотҳои пешниҳодгардидаи вазорату идораҳои дахлдор дар соли 2023 дар маҷмӯъ, 217969 нафар шаҳрвандони бешуғл ба касбомӯзӣ ҷалб гардиданд, ки 70 ҳазору 638 нафари онро занону духтарон ташкил медиҳад.

Банди 71. Бо мақсади азнавсозии низоми таълим дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ рамзгузори 26 ихтисоси ҳадафӣ аз рӯи стандартҳои Ташкилоти Байналмилалии Меҳнат (ISCO-2008) амалӣ карда мешавад ва бо ин талабот стандартҳои салоҳият (касбӣ), нақшаю барномаҳои таълимӣ таҳия шуда, Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо фармоиши дахлдори Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шудааст.

Банди 72. Бо мақсади тақвият бахшидан ва такмил додани таълими инноватсионӣ - иттилоотӣ дар раванди таълим ва фаъолияти инноватсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, таҳлили вазъи таҷҳизотҳои мултимедӣ аз ҷумла, проектор, тахтаи электронӣ, компютерҳоро нишон медиҳад, ки барои пайваст намудани онҳо ба шабакаи Интернет мусоидат менамояд.

Таҳлили вазъи таҷҳизоти мултимедӣ ва фаъолияти инноватсионии муассисаҳои таълимӣ дар соли 2023 бе тағйир боқӣ монда, дар синфхонаҳои муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ 3024 адад компютерҳои фардӣ, 631 адад принтер, 258 адад проектор ва 129 адад тахтаи электронӣ мавриди истифодабарӣ қарор доранд, ки шумораи умумии компютерҳо 640 адад, принтерҳо 174 адад, проекторҳо 53 адад ва шумораи тахтаҳои электронӣ 9 адад зиёд гардидааст, ки дар маҷмӯъ 876 адад зиёд мебошад.

Банди 73. Дар ҳамкорӣ бо шарикони рушд «Барномаи электронии низоми мониторинг» таҳия ва дар 58 синфхонаи компютери муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ 983 адад компютер аз ҷумла, дар шаҳри Душанбе – 174 адад компютер, ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ- 149 адад, ВМКБ- 20 адад, вилояти Хатлон- 284 адад ва вилояти Суғд – 356 адад компютер насб карда шуд, ки дар Барномаи мазкур 563 тест дар бахшҳои умумӣ-гуманитарӣ, табиӣ ва риёзӣ, 708 тест дар бахшҳои тахассусӣ, дар маҷмӯъ 1271 тест ворид карда шудааст.

Инчунин, барои истифодабарии «Барномаи электронии низоми мониторинг» бо қарорҳои Маркази хизматрасонии техникаи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ семинари омӯзишӣ гузаронида шуд.

Барои арзёбии сифати таълим дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ аз Барномаи электронии низоми мониторинг васеъ истифода мебаранд.

Банди 76. Дар сохтори вазорат Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ - методӣ ва мониторинги сифати таълим» фаъолият менамояд, ки стандартҳо,

нақшаю барномаҳо ва дастурҳои таълимиро барои муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ таҳия менамояд. Бо мақсади огоҳсозии кормандони муҳандисию омӯзгорӣ ва хонандагони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ бо навоварию навгониҳои соҳаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ сомонаи интернетии маркази мазкур www.mtm-mst.tj Ҷаъл буда, дар он мунтазам маводи тозанашр ва иттилооти зарурӣ вобаста ба самтҳои Ҷаъолияти марказ ворид карда мешаванд. Дар соли ҷорӣ 34 ҳазору 572 нафар истифодабарандагон аз он истифода намуданд, ки дар муқоиса ба соли 2022 - 238 нафар истифодабаранда зиёд мебошад.

Тибқи барномаҳои таълимӣ дар раванди таълим омӯзгорон ва устоҳои таълими истеҳсолии муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ аз компютер ва проекторҳо дарсҳои худро тариқи рӯнамо мегузаронанд, маҳзани дарсҳои видеоӣ дар Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ - методӣ ва мониторинги сифати таълим» ташкил карда шудааст.

Банди 77. Дар соли 2023 муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбиро 7 ҳазору 334 нафар аз рӯйи 54 ихтисос хатм намуданд, ки 2 ҳазору 191 нафари онҳоро духтарон ташкил медиҳанд.

Ҷаъафи асосии ҷавонон аз таҳсил дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, дар баробари таҳсилоти ибтидоии касбӣ, гирифтани таҳсилоти миёнаи умумӣ ва минбаъд идома додани таҳсил дар муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, инчунин пайдо намудани шуғли арзанда мебошад.

Аз теъдоди умумии хатмкардагони (7334 нафар) муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ 2 ҳазору 264 нафар бо ҷойи кори доимӣ таъмин карда шуда, 1 ҳазору 639 нафар барои идома додани таҳсил ба муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ дохилгардида, 701 нафар ба сафи Ҷувваҳои мусаллаҳи ҷумҳурӣ даъват шуда, 1 ҳазору 541 нафар ба муҳочирати меҳнатӣ рафта, 1 ҳазору 189 нафар бо ҷойи кор таъмин нашуданд.

Банди 78. Давоми соли равон, баҳри баланд бардоштани сатҳи сифати таълим ва расонидани кумақҳои методӣ бо директорон, кормандон ва омӯзгорону устоҳои таълими истеҳсолии муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ аз рӯйи барнома ва нақшаи таълимӣ тибқи Нақшаи гузаронидани курсҳои такмили ихтисос 28 курс (477 нафар) дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ ва 3 адад (45 нафар) бо кормандони системаи таълими калонсолон гузаронида шуд.

Банди 80. Дар литсейҳои касбии техникаи ҷумҳурӣ 1 ҳазору 569 нафар омӯзгор (712 нафар зан) Ҷаъолият доранд. Аз инҳо 1267 (80,7%) бо таҳсилоти олии касбӣ, 232 нафар (15%) бо таҳсилоти миёнаи касбӣ ва 70 нафар (4,4%) бо таҳсилоти ибтидоии касбӣ Ҷаъолият доранд.

Ҷамчунин, 904 нафар (108 зан) устоҳои таълими истеҳсоли Ҷаъолият доранд, ки аз инҳо 398 нафар (44,0%) бо таҳсилоти олии касбӣ, 376 нафар (41,5%) бо таҳсилоти миёнаи касбӣ ва 130 нафар (14,3%) бо таҳсилоти ибтидоии касбӣ Ҷаъолият карда истодаанд.

Банди 81. Мутахассисони Муассисаи давлатии “Маркази ҷумҳуриявии роҳнамои касбӣ”-и Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли пурсишномаҳои нави машваратӣ, аз ҷумла «Методикаи Ҷаъолкунандаи роҳнамоии касбӣ», тестҳои

электронии муайян намудани шавқу ҳавас ва хусусиятҳои фардии хонандагон ва бекорон «Экспресс-ташҳиси касбӣ», «Тестҳои раванӣ-психологӣ барои бекорон», «Тестҳои электронии Маркази ҷумҳуриявӣ роҳнамоии касбӣ», «Анкета», «Профил», «Профнавигатор», «Маҳорати одамшиносӣ», «Тести хушмуоширатӣ», «Дараҷаи мустақилӣ», «Ташҳиси пуртоқатӣ», «Дараҷаи худбаҳодиҳӣ» ва зиёда аз 30 намуд тести электронӣ ва 6 намуд пурсишномаи тадқиқоти сотсиологӣ мавриди амал қарор гирифтанд.

Ҳамзамон, дар 99 муассисаву литсейҳои таълимии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ бо хатмкунандагон, коршиносони соҳа ва собиқадорони меҳнат воҳурӣ, семинар-машварат ва мизҳои мудаввар доир намуда, семинарҳои ҷумҳуриявӣ бо иштироки коршиносони соҳа, собиқадорони меҳнат ва кормандони Марказ дар шаҳри Исфара, ноҳияҳои Зафаробод, Б. Ғафуров ва шаҳри Хучанди вилояти Суғд ва семинар - машваратҳо дар ВМКБ, Ҷаббор Расулов ва ноҳияи Рашт гузарониданд. Доир ба мавзӯҳои «Вазъ ва зарурияти касбинтиҳобкунии наврасон дар марҳилаи имрӯза», «Муайян намудани рақобатпазирии шуғли ҷавонони имрӯза дар бозори меҳнат ва арзишҳои онҳо», «Интиҳоби касб - талаби замон» ва «Интиҳоби ихтисос ва муассисаи таҳсилоти касбӣ» бо 8300 нафар, инчунин дар ярмаркаҳои ҷойҳои қорӣ холи ва вазифаҳои озоде, ки дар шаҳру ноҳияҳо ва вилоятҳои ҷумҳурӣ баргузор мегарданд, ҳамагӣ бо 12198 нафар ҷавонон ва қорҷӯён тадқиқотҳои сотсиологӣ гузаронида шуд.

Тартиби гузаронидани таҷрибаомӯзии таълимӣ ва таҷрибаи истеҳсолӣ дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон раванди таҷрибаомӯзии хонандагонро ба низоми муайян мебарорад.

Вобаста ба ин, роҳбарони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ бо як қатор қорхонаю ташкилотҳо ва хоҷагиҳои деҳқонии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ барои гузаронидани таҷрибаомӯзӣ ҳамқорӣ менамоянд.

Вазорати меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба иҷрои бандҳои дахлдори Нақшаи миёнамуҳлати амал барои солҳои 2021-2023 Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 сентябри соли 2020, №526 тасдиқ гардидааст, мунтазам чораҳои заруриро роҳандозӣ менамояд.